

Чи допустимо шляхом огляду перевірити відповідність пропозиції технічним вимогам?

В системі Прозорро тендерні пропозиції подаються, в тому числі, шляхом завантаження сканованих документів. Зокрема, завантажені документи можуть підтверджувати відповідність учасника кваліфікаційним критеріям чи відповідність пропозиції технічним вимогам. Замовнику необхідно чітко розмежовувати та зазначати в документації, які документи учасник повинен подати для підтвердження кваліфікації, а які для підтвердження пропозиції технічним вимогам. Інколи один той самий документ може підтверджувати і кваліфікацію і технічні вимоги. Так, свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу буде в одному випадку підтверджувати наявність в учасника матеріально-технічної бази, а в іншому випадку – дані із свідоцтва покажуть відповідність транспорту технічним вимогам до предмету закупівлі.

Порада: якщо в закупівлі свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу буде підтверджувати одночасно кваліфікацію та технічні вимоги, то в документації зазначаємо, що для підтвердження кваліфікації подається свідоцтво, так само зазначаємо, що для підтвердження відповідності технічній специфікації подається свідоцтво. Також в документації прописуємо, що у разі якщо той самий документ вимагається двічі, то достатньо подати документ один раз.

Інколи межа між кваліфікаційними критеріями до матеріально-технічної бази та вимогами до технічної специфікації предмета закупівлі стає невловимою і в результаті – замовник може використати документи, надані для підтвердження кваліфікаційному критерію, для розгляду відповідності пропозиції технічним вимогам, що з точки зору органу оскарження є невірним. Як приклад далі розглянемо спірну ситуацію, в якій замовник використав дані з свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу при розгляді відповідності пропозиції технічним вимогам, хоча вимагав свідоцтво для підтвердження кваліфікації.

Але самим цікавим в даній ситуації є **висновок суду про можливість замовника перевірити надану учасником інформацію на етапі розгляду пропозиції шляхом виїзду до учасника та огляду техніки**. Доречно загадати, що Закон надає замовнику право звертатися за підтвердженням інформації, наданої учасником, до органів державної влади, підприємств, установ, організацій відповідно до їх компетенції і при цьому Закон не дає права замовнику звертатись до учасника. Також пригадаємо, що недостовірність інформації є окремою підставою для відхилення тендерної пропозиції.

В описаному спорі замовнику необхідно закупити перевезення працівників по місту. Для таких перевезень замовнику підходить автобус класу міських перевезень. Наче нічого складного немає в тому щоб описати вимоги до автобусу для міських перевезень, але в документації замовник не достатньо чітко вписав технічні вимоги, що в свою чергу

привело до розгляду спору в органі оскарженні та в трьох судових інстанціях.

Нечітка вимога до транспортного засобу в технічних вимогах викладена наступним чином: *«автобус пасажирський (міський клас I 40-55 місць). Автобус з низьким рівнем підлоги, призначений **для перевезення** сидячих та **стоячих пасажирів** в міських маршрутах, конструкція якого дає можливість пасажирам безперешкодно переміщатися по салону».*

Також тендерна документація містила досить таки спірну наступну вимогу: *«Учасник надає лист-підтвердження про надання замовнику можливості **візуальної перевірки відповідності** наданих учасником відомостей щодо наявності **автотранспорту для виконання технічних вимог**».*

Після аукціону, розглядаючи пропозицію учасника, а саме такий документ як свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу – замовник виявив, що у свідоцтві не зазначена кількість стоячих місць, а це вже не відповідало вимозі щодо перевезення стоячих пасажирів (згадаємо, що свідоцтво вимагалось лише для підтвердження кваліфікаційному критерію). Тому, скориставшись згодою учасника про право замовника на візуальну перевірку, замовник відвідав учасника для перевірки наданих учасником відомостей. За результатами таких відвідин замовник склав два протоколи:

перший **протокол засідання технічної комісії** замовника в якому говориться, що **за результатами огляду** техніки учасника встановлено невідповідність пропозиції учасника вимогам тендерної документації в частині відсутності стоячих місць в автобусі;

другий **протокол засідання тендерного комітету** про відхилення тендерної пропозиції учасника через невідповідність вимогам тендерної документації.

Перед початком викладення аргументів сторін спору, необхідно згадати про відмінність діючої редакції Закону від попередньої. **В діючій редакції Закону відсутня така підстава відхилення тендерної пропозиції як невідповідність умовам тендерної документації**, натомість з'явилась інша підстава для відхилення, яка б підійшла до даної ситуації: **тендерна пропозиція учасника не відповідає умовам технічної специфікації та іншим вимогам щодо предмета закупівлі тендерної документації**.

На основі постанови Верховного Суду від 29 квітня 2020 року

справа № 826/7167/17.

Предмет спору. Спірні правовідносини виникли у зв'язку з оскарженням замовником рішення органу оскарження.

Позиція органу оскарження. Замовник не зазначив та не довів, в якій саме частині тендерна пропозиція учасника не відповідає умовам документації. Разом з тим, **документи з візуального огляду технічною комісією зазначених у пропозиції учасника автомобілів не є складовою тендерної пропозиції.** Зазначає, що тендерна документація **не містить вимог щодо кількості стоячих місць.** Також, на думку органу оскарження, відсутність у свідоцтві про реєстрацію транспортного засобу інформації про кількість стоячих місць не свідчить про те, що автобус не призначений для перевезення стоячих пасажирів та про невідповідність тендерної пропозиції учасника умовам тендерної документації. **Крім того, як зазначає скаржник, надання свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу для підтвердження технічних вимог предмета закупівлі не вимагалось замовником.** Наголошує на тому, що **підстава відхилення тендерної пропозиції учасника ґрунтується на протоколі візуальної перевірки,** що не може свідчити про невідповідність тендерної пропозиції умовам тендерної документації, оскільки автобус, візуальна перевірка якого здійснювалася позивачем **не є та не може бути складовою тендерної пропозиції учасника,** поданої через електронну систему закупівель.

Позиція Верховного суду. Учасником подано тендерну пропозицію, у пункті 7 якої зазначено про автобус пасажирський (міський клас I 40-55 місць) з наступними технічними та якісними характеристиками: VOLVO-B10B – 1998 рік; обладнання – автобус призначений для перевезення сидячих та стоячих пасажирів, конструкція якого дає змогу пасажиром безперешкодно переміщуватись по салону.

Водночас, як встановлено судами попередніх інстанцій, відповідно до копії свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу підтверджує, що в графі S.1 зазначено кількість сидячих місць – 54, в графі S.2 щодо кількості стоячих місць не вказано кількості таких місць, що свідчить про невідповідність запропонованого автобуса вимогам тендерної документації в частині наявності стоячих місць. У зв'язку з наявною розбіжністю тендерної пропозиції та технічними характеристиками позивачем було проведено огляд транспортного засобу та встановлено відсутність стоячих місць та відповідного обладнання.

Відповідно до протоколу засідання технічної комісії при проведенні візуальної перевірки виявлено, що автобус VOLVO-B10B, не відповідає класу I міських автобусів відповідно до тендерної документації, виходячи із інформації, вказаної у свідоцтві про реєстрацію транспортного засобу.

З огляду на наведене, колегія суддів погоджується з висновками судів попередніх інстанцій про те, що тендерна пропозиція учасника не відповідала вимогам документації

тендерних торгів в частині технічних та якісних характеристик, **що було підтверджено техоглядом заявленого транспортного засобу, що не суперечить нормам щодо встановлення належної оцінки тендерних пропозицій.**

Висновки.

Замовник повинен чітко розмежовувати документи, які він вимагає для підтвердження кваліфікаційним критеріям та документи, які він буде розглядати на підтвердження пропозиції технічним вимогам.

Відповідно до позиції органу оскарження, документ, складений за результатами візуальної перевірки після аукціону на етапі розгляду тендерної пропозиції, не може вважатися частиною тендерної пропозиції, а тому не може бути підставою для відхилення тендерної пропозиції.

Судова влада вважає, що для встановлення належного розгляду тендерної пропозиції, після аукціону можлива візуальна перевірка, приміром, транспортного засобу.

Щоб закупити необхідне, замовникам інколи необхідно максимально деталізувати технічні вимоги.